

EUROPESE RAAD VAN CARDIFF

15 EN 16 JUNI 1998

CONCLUSIES VAN HET VOORZITTERSCHAP

I. INLEIDING

1. De laatste zes maanden zijn er historische besluiten genomen over de Economische en Monetaire Unie. Het proces van de verdere uitbreiding is ingeleid. Ook de onderhandelingen over de voorstellen in het kader van Agenda 2000 inzake beleidshervormingen en de toekomstige financiering van de Unie zijn begonnen. De economische vooruitzichten zijn verbeterd. Er is een nieuw proces van economische hervormingen en bevordering van de werkgelegenheid gaande om alle burgers van Europa ten volle de voordelen van de EMU en de interne markt te laten genieten.
2. De Europese Raad van Cardiff heeft als verdere stappen in dit proces:
 - de voornaamste bestanddelen bepaald van de strategie van de Europese Unie voor verdere economische hervormingen ter bevordering van groei, welvaart, werkgelegenheid en sociale integratie;
 - praktische maatregelen bepaald om de Unie dichterbij de burgers te brengen door meer transparantie, integratie van het milieu, en intensivering van de strijd tegen drugs en de georganiseerde criminaliteit;
 - richtsnoeren en een tijdschema vastgesteld voor de verdere onderhandelingen over Agenda 2000;
 - de overige vorderingen op het gebied van de ontwikkeling van de Unie en haar externe betrekkingen onder de loep genomen;
 - een debat voor de langere termijn over de toekomstige ontwikkeling van de Unie op gang gebracht.
3. De Europese Raad is zijn bijeenkomst begonnen met een gedachtewisseling met de voorzitter van het Europees Parlement over de voornaamste tijdens de bijeenkomst te bespreken onderwerpen.
4. De Europese Raad is zeer verheugd over de aanwezigheid in Cardiff van President Nelson Mandela van de Republiek Zuid-Afrika, wiens persoonlijke moed en staatsmanschap in hoge mate bepalend voor de geschiedenis van zijn land zijn geweest en een voorbeeld voor de voorvechters van de mensenrechten en de democratie in de gehele wereld.

II. DE ECONOMISCHE EN MONETAIRE UNIE

5. De Europese Raad juicht het historische besluit toe waarmee op 3 mei 1998 is bevestigd dat elf lidstaten voldoen aan de voorwaarden om deel te nemen aan de gemeenschappelijke munt, alsook de oprichting van de Europese Centrale Bank op 1 juni 1998. Hij dringt er bij de Raad, de lidstaten en de private sector op aan, de resterende wetgevende en praktische maatregelen voor de succesvolle invoering van de euro op 1 januari 1999 snel te voltooien. Hij verzoekt de Raad de nodige maatregelen te nemen om een effectieve externe vertegenwoordiging van de aan de euro deelnemende lidstaten te waarborgen.
6. De voordelen van de EMU en de Europese interne markt kunnen alleen ten volle aan alle burgers van Europa ten goede komen via een strategie ter bevordering van de werkgelegenheid door vergroting van het concurrentievermogen en de economische en sociale samenhang in een kader van macro-economische stabiliteit. De vorderingen die alle lidstaten hebben gemaakt in hun streven naar een hoge mate van convergentie en stabiliteit, dragen bij tot een duurzame economische groei en werkgelegenheid in de gehele Unie. De invoering van de euro zal bijdragen tot de verwezenlijking van stabiele macro-economische omstandigheden.

De Europese Raad juicht de vastberadenheid toe waarmee de lidstaten een doeltreffende coördinatie van hun economisch beleid nastreven.

III. ECONOMISCHE HERVORMINGEN EN GEZONDE OVERHEIDSFINANCIËN: DE BASIS VOOR GROEI, WELVAART EN WERKGELEGENHEID

7. Voortdurende begrotingsconsolidatie en economische hervormingen zijn van wezenlijk belang wil de Unie met succes de uitdagingen kunnen aangaan van de mondialisering, het concurrentievermogen en de bevordering van werkgelegenheid en sociale integratie. De Europese Raad juicht de verklaring over de begrotingsdiscipline en de structurele hervormingen toe die de Raad ECOFIN op 1 mei 1998 heeft aangenomen. Hij bevestigt ook nogmaals het belang dat hij hecht aan een strikte begrotingsdiscipline op het niveau van de Gemeenschap.
8. Het belang van de bijdrage van de sociale partners is onderstreept door de gedachtewisseling over deze onderwerpen met de voorzitterschaps-trojka op 14 juni. De Europese Raad is voorstander van een sterke en brede sociale dialoog en juicht het voornemen van het Oostenrijkse voorzitterschap toe om in Wenen een studiebijeenkomst te organiseren met de sociale partners, waaronder ook vertegenwoordigers van het MKB, teneinde na te gaan hoe de sociale dialoog verder kan worden verbeterd.

ONTWIKKELING VAN DE GLOBALE RICHTSNOEREN VOOR HET ECONOMISCH BELEID ALS EEN INSTRUMENT VOOR GROEI

9. De Europese Raad betuigt zijn instemming met de aanbevelingen van de Raad inzake de globale richtsnoeren voor het economisch beleid van de lidstaten en van de Gemeenschap, en verzoekt de Raad deze aan te nemen. De Europese Raad juicht de vorderingen toe die in alle lidstaten zijn gemaakt bij het streven naar stabiele prijzen, gezonde overheidsfinanciën, en economische hervormingen die de basis zijn voor meer groei, welvaart en werkgelegenheid in heel Europa. Hij bevestigt zijn zienswijze dat solide basisparameters en het in de globale richtsnoeren voor het economisch beleid geschetste gezond beleid de voorwaarden creëren voor een verdere versterking van het herstel en de voortzetting daarvan in een zichzelf in stand houdende, niet-inflatoire economische groei op middellange en langere termijn, als eerste vereiste voor een aanzienlijk en duurzaam hogere werkgelegenheid. In dit verband juicht de Europese Raad de verklaring van de ministers van Financiën van 15 juni over de internationale economische situatie toe (bijlage I).
10. Na 1 januari 1999 zal dit proces verder moeten worden versterkt. De globale richtsnoeren voor het economisch beleid moeten een doeltreffend instrument zijn voor toezicht, coördinatie van het economisch beleid, en bevordering van een aanhoudende convergentie.

11. Het economisch beleid moet er specifiek op gericht worden de groei en de werkgelegenheid te bevorderen, de macro-economische stabiliteit te bewerkstelligen en de efficiënte werking van de arbeids-, producten- (goederen- en diensten-), en kapitaalmarkten te verzekeren. De Europese Raad juicht het besluit van de Raad toe om een eenvoudige procedure in te stellen volgens welke de lidstaten en de Commissie op de onder hun bevoegdheid vallende gebieden korte eindejaarsverslagen zullen opstellen over de producten- en kapitaalmarkten. Deze procedure zal de subsidiariteit ten volle eerbiedigen, ertoe bijdragen dat de beste praktijken worden uitgewisseld en een aanvulling vormen op de reeds in de nationale werkgelegenheidsplannen en andere bestaande verslagen beschikbare informatie. De Europese Raad juicht ook het voorstel van de Commissie toe om op basis van dit materiaal een verslag over structurele vraagstukken en beleidsmaatregelen op te stellen ter bespreking door de Raad ECOFIN en door de Raad in andere samenstellingen.

MAATREGELEN VOOR DE WERKGELEGENHEID

12. Een ondernemende en niemand uitsluitende samenleving moet alle burgers, vooral jongeren en langdurig werklozen, de gelegenheid geven om te werken en om bij te dragen tot een bredere economische en sociale ontwikkeling. Voor de eerste maal hebben alle 15 lidstaten nationale actieplannen voor de werkgelegenheid voorgelegd zoals overeengekomen door de Europese Raad van Luxemburg. Uit de eerste beoordeling van de actieplannen door de Commissie en de Raad blijkt duidelijk dat de lidstaten:
- serieuze inspanningen leveren om de inzetbaarheid van de beroepsbevolking, met name van jongeren en langdurig werklozen, alsook van vrouwen, te vergroten;
 - actief de ontwikkeling van vaardigheden en levenslang leren bevorderen;
 - ernaar streven de omstandigheden voor het MKB en voor zelfstandigen te verbeteren;
 - maatregelen nemen om werk te bevorderen in plaats van afhankelijkheid.

13. De Europese Raad juicht deze vorderingen toe en dringt er bij de lidstaten op aan zoveel mogelijk vaart te zetten achter de praktische uitvoering van de actieplannen, onder toepassing van een doorlopende evaluatie en bijstelling.
14. De Raad Sociale Zaken en de Raad ECOFIN dienen te blijven samenwerken om de beste praktijken uit te wisselen, wederzijdse beoordeling van elkaars actieplannen door de lidstaten te ontwikkelen en de werkgelegenheidsrichtsnoeren voor 1999 in aanmerking te nemen bij de voorbereiding van de Europese Raad van Wenen en volgende Europese Raden. De Europese Raad benadrukt dat economische hervormingen gepaard moeten gaan met een sociale dialoog ter verbetering van het begrip en de aanvaarding ervan.

Er moeten ook nog verdere werkzaamheden worden verricht om waar nodig vergelijkbare indicatoren voor het meten van de vorderingen vast te stellen en om zich van de daadwerkelijke medewerking van de sociale partners te verzekeren. De Commissie heeft toegezegd voor de Europese Raad van Wenen een verslag op te stellen over de manieren waarop de in dat verband gebruikte statistieken beter vergelijkbaar kunnen worden gemaakt.

15. Onze verdere werkzaamheden met betrekking tot werkgelegenheid moeten worden gericht op:
 - sterkere nadruk op de ontwikkeling van een goed opgeleide beroepsbevolking met een groot aanpassingsvermogen, onder meer door levenslang leren; bijzondere aandacht moet uitgaan naar de oudere werknemers;
 - meer maatregelen voor gelijke kansen door ervoor te zorgen dat gelijke behandeling van mannen en vrouwen in alle beleidsmaatregelen op het gebied van de werkgelegenheid wordt geïntegreerd; de bevordering van gezinsvriendelijke arbeidsregelingen, waaronder passende regelingen voor kinderopvang en ouderschapsverlof;
 - het aanpakken van discriminatie van gehandicapten, etnische minderheden en andere groepen met weinig kansen op de arbeidsmarkt;

- bevorderen van nieuwe wijzen van organisatie van het werk, zo nodig door het bestaande regelgevingskader op alle niveaus te herzien, teneinde flexibiliteit en zekerheid te combineren;
- herziening van de belasting- en uitkeringsstelsels teneinde het voor werkgevers gemakkelijker te maken om nieuwe banen te scheppen en voor werknemers aantrekkelijker om die aan te nemen; en
- ontwikkeling van een ondernemerschapscultuur en bevordering van de groei van kleine ondernemingen.

16. De Europese Raad neemt nota van het tussentijds verslag van de Werkgroep op hoog niveau inzake de industriële verandering en onderstreept het belang dat in het eindverslag voor Wenen praktische adviezen worden opgenomen ter verbetering van het vermogen van de Europese industrie om op verandering in te spelen. De Europese Raad ziet de jaarlijkse bijgewerkte versie van het verslag inzake "Europa als economisch geheel" met belangstelling tegemoet voor zijn bijeenkomst in Wenen.

DE INTERNE MARKT ALS GENERATOR VAN NIEUWE BANEN

17. Er zijn flinke vorderingen gemaakt bij de modernisering, uitbreiding en vereenvoudiging van de interne markt. Om te bewerkstelligen dat de interne markt ten volle kan bijdragen tot de bevordering van concurrentievermogen, groei en werkgelegenheid moet nog meer worden gedaan. De Europese Raad:

- juicht de werkzaamheden toe die de Commissie heeft verricht voor een uitgebreider scorebord met indicatoren van de daadwerkelijke marktintegratie, waaronder prijsverschillen en de uitvoering van de internemarktmaatregelen, als vervat in de globale richtsnoeren van het economisch beleid;
- merkt op dat de verbetering van de werking van de interne markt van het allergrootste belang is voor een succesvolle EMU. Tevens zal dat helpen te waarborgen dat de consumenten ten volle voordeel kunnen halen uit de lagere prijzen die het gevolg zijn van de interne markt en de EMU;
- bevestigt opnieuw het belang dat hij eraan hecht dat de resterende internemarktrichtlijnen die reeds in nationale wetgeving hadden moeten zijn omgezet, vóór het einde van dit jaar ook inderdaad worden omgezet;

- verzoekt de Raad en de Commissie om door te gaan met initiatieven voor de handhaving van interne marktwetgeving onder meer inzake verbeterde klachtenprocedures en een frequenter gebruik van informele procedures zoals wederzijdse beoordeling;
- juicht de werkzaamheden toe die reeds zijn aangevangen om zwakkere gebieden zoals normalisatie, wederzijdse erkenning en overheidsopdrachten te versterken en verzoekt de Raad en de Commissie om deze werkzaamheden actief voort te zetten;
- verzoekt de Commissie om voor de bijeenkomst van de Europese Raad te Wenen een actiekader voor de verbetering van de interne markt voor financiële diensten in te dienen, waarbij in het bijzonder de doeltreffendheid van de toepassing van de huidige wetgeving wordt getoetst en de gebreken worden aangegeven die mogelijk een wijziging van de wetgeving vereisen;
- bevestigt nogmaals zijn verbintenis om de doeltreffendheid van belastingen te bevorderen en schadelijke belastingconcurrentie te ontmoedigen. De Europese Raad juicht de oprichting van de nieuwe Groep Gedragscode (Belastingregeling voor ondernemingen) toe, alsmede het voornemen van die groep om dit jaar een eerste verslag aan de Raad toe te zenden;
- beklemtoont dat de mededinging moet worden bevorderd en dat factoren die voor distorsies zorgen, zoals overheidssteun, moeten worden teruggedrongen.

18. De Europese Raad is voornemens de vooruitgang op deze gebieden in zijn volgende bijeenkomsten nader te bekijken.

**BEVORDEREN VAN HET ONDERNEMERSCHAP EN HET
CONCURRENTIEVERMOGEN**

19. De lidstaten en de Gemeenschap moeten samenwerken om de voorwaarden te creëren voor aanmoediging en stimulering van ondernemers en kleine ondernemingen. De Raad heeft reeds een aanvang gemaakt met het in kaart brengen van de kernelementen die het concurrentievermogen beïnvloeden, zoals de vaardigheden en het aanpassingsvermogen van de werknemers, een efficiënt werkende kapitaalmarkt en een verbeterd klimaat voor het oprichten van ondernemingen en innovatie. De werkzaamheden op deze gebieden dienen in samenwerking met het bedrijfsleven te worden voortgezet.

20. De Task Force voor de verbetering van het ondernemingsklimaat (BEST) heeft manieren gevonden om het ondernemingsklimaat voor de ondernemers te verbeteren en het ondernemerschap te bevorderen. De Commissie wordt verzocht om een tijdschema op te stellen voor de toetsing, in het licht van de aanbevelingen van het BEST-verslag, van de mate waarin het huidige beleid het ondernemerschap aanmoedigt.
21. De toegang tot kapitaal is een kernelement bij het stimuleren van ondernemers en kleinere ondernemingen om hun volledige potentieel te benutten. De Europese Raad juicht het verslag van de Commissie betreffende de stimulering van risicokapitaal in de Europese Unie toe en roept de Raad en de lidstaten op om de aanbevelingen van het verslag, alsook het voorgestelde actieplan, in overweging te nemen.
22. Het Commissieverslag "Minder wetgeving om meer te bereiken: verwezenlijkingen" toont het belang van subsidiariteit en een betere regelgeving. Dit is een gedeelde verantwoordelijkheid waarbij de instellingen en de lidstaten moeten samenwerken.
23. De Europese Raad juicht toe dat de Commissie bij wijze van proefproject een bedrijvenpanel heeft ingesteld ter verbetering van het overleg over nieuwe regelgevingsvoorstellen, en moedigt de Commissie aan om het systeem ter beoordeling van het effect van communautaire wetgeving op het bedrijfsleven uit te werken.
24. Hij verzoekt de Commissie door te gaan met het initiatief voor de vereenvoudiging van de wetgeving voor de interne markt (SLIM-initiatief) op alle gebieden van de wetgeving betreffende de interne markt. De Commissie wordt tevens verzocht om het gezamenlijk gebruik van de beste praktijk inzake regelgeving te coördineren, op basis van bijdragen van de lidstaten.
25. De Commissie wordt verzocht om vóór de Europese Raad van Wenen verslag uit te brengen over de vooruitgang op al deze gebieden.

26. Innovatie is van cruciaal belang voor de bevordering van de ondernemingszin. De Europese Raad juicht de vooruitgang toe die de Raad heeft geboekt bij het vijfde kaderprogramma voor onderzoek en ontwikkeling en acht het wenselijk dat het programma tijdig vóór eind 1998 wordt aangenomen.

IV. DE UNIE DICHTER BIJ DE BURGER BRENGEN

27. Er is een niet-aflatende inspanning van de lidstaten en van alle instellingen nodig om de Unie dichterbij de burger te brengen, door de Unie opener en begrijpelijker te maken en meer te laten aansluiten bij het dagelijkse leven. Er is de Europese Raad derhalve bijzonder veel aan gelegen dat vorderingen worden gemaakt op beleidsgebieden die meer aansluiten bij hetgeen de burger echt ter harte gaat - met name door meer openheid -, alsmede dat vooruitgang wordt geboekt op het gebied van milieu en justitie en binnenlandse zaken.

OPENHEID

28. De Europese Unie hecht er veel belang aan de ruimst mogelijke toegang tot informatie over haar activiteiten te bieden. Internet wordt gebruikt om meer informatie over de Europese Unie te verstrekken, en zo zal binnenkort ook een openbaar register van Raads-documenten beschikbaar zijn. De Commissie, de Raad en het Europees Parlement moeten werk maken van de spoedige toepassing van de in het Verdrag van Amsterdam vervatte nieuwe bepalingen inzake openheid.
29. De Europese Raad juicht toe dat de Commissie Internet gebruikt om met de burgers en het bedrijfsleven een effectieve dialoog over hun rechten en mogelijkheden op de interne markt te bevorderen.

30. De Europese Raad neemt nota van de resultaten van de conferentie Europa van de burgers '98. Hij juicht de deelneming toe van vertegenwoordigers uit alle delen en geledingen van de samenleving in heel Europa, alsmede de bijdrage van de conferentie aan het openbaar debat. Hij moedigt de komende voorzitterschappen en de Commissie aan dat openbaar debat te bevorderen.
31. De Europese Raad verzoekt de Raad en de lidstaten om na te denken over ideeën voor de bevordering van meer contacten tussen jongeren, bijvoorbeeld door het gebruik van Internet, en om de mogelijkheden te bestuderen om de sociale uitsluiting onder jongeren aan te pakken, onder meer via de sport.

MILIEU

32. Een gezond milieu is belangrijk voor de levenskwaliteit. Onze economieën moeten welvaart gepaard laten gaan met milieubescherming. Dat is de reden waarom het Verdrag van Amsterdam de nadruk legt op de integratie van milieubescherming in het beleid van de Gemeenschap, om zo tot duurzame ontwikkeling te komen. De Europese Raad juicht toe dat de Commissie een ontwerp-strategie heeft ingediend en verbindt zich ertoe deze spoedig te bespreken met het oog op de uitvoering van de nieuwe Verdragsbepalingen. Hij verzoekt de Commissie aan de komende Europese Raden verslag uit te brengen over de vorderingen die de Gemeenschap maakt om aan deze verdragsvereiste te voldoen en juicht toe dat het Oostenrijkse, Duitse en Finse voorzitterschap hebben toegezegd verdere concrete vooruitgang te boeken.
33. De Europese Raad onderschrijft het beginsel dat belangrijke beleidsvoorstellen van de Commissie vergezeld moeten gaan van een milieu-effectbeoordeling. De Europese Raad neemt nota van de inspanningen van de Commissie om milieuoverwegingen te integreren in alle beleidsgebieden van de Gemeenschap en van de noodzaak om dit in de afzonderlijke besluiten - inclusief die over Agenda 2000 - te evalueren.

34. De Europese Raad verzoekt alle bij deze kwestie betrokken Raden, hun eigen strategie te bepalen om uitvoering te geven aan de integratie van milieu-overwegingen en duurzame ontwikkeling op hun respectieve beleidsterreinen. Zij moeten de vorderingen volgen aan de hand van de door de Commissie voorgestelde richtsnoeren en met behulp van indicatoren. De Raden Vervoer, Energie en Landbouw wordt verzocht met dit proces te beginnen. De Raad en de Commissie wordt verzocht de organisatorische regelingen die nodig zijn om het proces voort te zetten, in het oog te houden. De Europese Raad van Wenen zal de stand van zaken opmaken.
35. De Europese Raad verheugt zich over de vorderingen bij de follow-up van de Conferentie van Kyoto over klimaatverandering. De Gemeenschap en de lidstaten moeten nu strategieën ontwikkelen om aan hun verbintenissen uit hoofde van het Protocol van Kyoto te voldoen. Het verwezenlijken van deze ambitieuze doelstellingen zal een lakmoesproef vormen voor de vorderingen die de Gemeenschap en de lidstaten maken op het gebied van de integratie van milieuoverwegingen in hun beleid. De Europese Raad zal in 1999 de vorderingen bezien.
36. De Europese Raad verzoekt dringend dat zo spoedig mogelijk overeenstemming wordt bereikt over die elementen van het auto-olie-pakket waarover momenteel de bemiddelingsprocedure met het Europees Parlement loopt. Deze maatregelen zullen de luchtkwaliteit in Europa in hoge mate mee helpen verbeteren.

JUSTITIE EN BINNENLANDSE ZAKEN

37. Samenwerking om het hoofd te bieden aan de steeds grotere bedreiging die uitgaat van de grensoverschrijdende criminaliteit is cruciaal voor de veiligheid en zekerheid van de burgers. De Europese Raad juicht de zeer grote vooruitgang toe, die geboekt is bij de uitvoering van het actieplan ter bestrijding van de georganiseerde criminaliteit, met inbegrip van de bekrachtiging door alle lidstaten van de Europol-overeenkomst en de sluiting van het pretoetredingspact met de landen van Midden- en Oost-Europa en Cyprus. Hij verzoekt de Raad aan zijn bijeenkomst in Wenen verslag uit te brengen over de voortgang bij de uitvoering van het actieplan als geheel.
38. De Europese Raad roept de lidstaten die de Overeenkomst aangaande de bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen (de Fraudeovereenkomst) en de Overeenkomst inzake uitlevering tussen de lidstaten van de Europese Unie van 27 september 1996 nog niet hebben bekrachtigd, nadrukkelijk op dit spoedig te doen. Tevens dringt hij er bij de Raad op aan het gemeenschappelijk optreden betreffende corruptie in de private sector voor eind december 1998 af te ronden en roept hij de lidstaten op de Corruptieovereenkomst voor december 1999 te bekrachtigen.
39. De Europese Raad onderstreept het belang van doeltreffende justitiële samenwerking bij de bestrijding van de grensoverschrijdende criminaliteit. Hij erkent de noodzaak de rechtsstelsels van de lidstaten meer mogelijkheden voor nauwe samenwerking te bieden en verzoekt de Raad na te gaan hoe de wederzijdse erkenning van rechterlijke beslissingen kan worden verruimd.

40. Ernstige milieudelicten vormen een groot probleem en hebben vaak grensoverschrijdende gevolgen. De Europese Raad verzoekt de Raad, uitgaande van de werkzaamheden in andere fora na te denken over nauwere samenwerking en gemeenschappelijke maatregelen om het milieu te beschermen door effectieve strafrechtelijke bepalingen en wetshandhaving in elke lidstaat.
41. De Europese Raad is diep bezorgd over de bedreiging die drugs voor onze samenleving vormen. Hij bevestigt de hoofdpunten van een EU-strategie voor de periode 2000-2004, waarin alle aspecten van het probleem worden aangepakt en verzoekt de Raad en de Commissie deze strategie uit te werken in een alomvattend plan dat als basis voor verdere maatregelen kan dienen. In de strijd tegen drugs is het van vitaal belang dat alle landen samenwerken. Daarom juicht de Europese Raad het succes toe van het initiatief van de Verenigde Naties om een bijzondere zitting van de Algemene Vergadering aan deze kwestie te wijden. Deze samenwerking moet betrekking hebben op alle aspecten van het drugsprobleem: natuurlijke en synthetische drugs, drugsmisbruik, drugshandel en witwassen van drugsgeld, alsmede behandeling en rehabilitatie. De Europese Raad benadrukt het belang dat er op bestaande EU-initiatieven in andere regio's wordt voortgebouwd en dat met name de samenwerking met de kandidaat-lidstaten verder wordt ontwikkeld, onder meer via de Europese Conferentie.
42. De Gemeenschap en de lidstaten dienen het actieplan inzake de toevloed van migranten uit Irak en het omliggende gebied verder uit te voeren en bij te stellen. De Raad wordt verzocht op dit werk voort te bouwen, zodat men in de toekomst op soortgelijke migratiestromen voorbereid is.
43. De Europese Raad juicht toe dat de Raad van Bestuur van het Europees Waarnemingscentrum voor racisme en vreemdelingenhaat met zijn werkzaamheden is begonnen en kijkt uit naar de spoedige opening van het centrum zelf. Hij is voorts ingenomen met het actieplan van de Commissie tegen racisme en ziet voorstellen voor verdere gemeenschappelijke actie tegemoet.

HET MILLENNIUMPROBLEEM

44. De problemen met informatica- en andere elektronische systemen als gevolg van de overgang naar het jaar 2000 zouden ernstige grensoverschrijdende gevolgen kunnen hebben. Daarom is het belangrijk dat de lidstaten beste praktijken voor de aanpak van dit probleem uitwisselen.
45. Nationale programma's moeten voor bewustmaking zorgen, en maatregelen voorschrijven om storingen zoveel mogelijk te voorkomen. Deze maatregelen dienen er onder meer voor te zorgen dat kritische systemen in de overheidssector millenniumbestendig worden, zij moeten rampscenario's bevatten en voorzien in opleiding om het tekort aan deskundigheid op te vangen. Het probleem moet een topprioriteit blijven. De Commissie wordt verzocht over de stand van zaken verslag uit te brengen vóór de Europese Raad in Wenen.

V. ONTWIKKELING VAN DE UNIE

VOORBEREIDING VAN DE UITVOERING VAN HET VERDRAG VAN AMSTERDAM

46. De bekrachtiging van het Verdrag van Amsterdam is in een vergevorderd stadium. De Europese Raad ziet een spoedige inwerkingtreding van het Verdrag tegemoet.
47. Met de voorbereidingen voor de oprichting van de GBVB-eenheid voor beleidsplanning en vroegtijdige waarschuwing en de consolidatie van de betrekkingen van de EU met de WEU zijn vorderingen gemaakt. Het Verdrag van Amsterdam bepaalt dat het secretariaat-generaal van de Raad onder de leiding staat van een secretaris-generaal, hoge vertegenwoordiger voor het GBVB, die wordt bijgestaan door een plaatsvervangend secretaris-generaal. Om zijn in Amsterdam aangegane verbintenis na te komen dat het nieuwe verdrag bij de inwerkingtreding volledig operationeel moet zijn, neemt de Europese Raad zich voor hierover de nodige besluiten te nemen tijdens zijn bijeenkomst in Wenen.

48. In het licht van de vooruitgang die is geboekt met de opneming van het Schengen-secretariaat in het secretariaat-generaal van de Raad en met de vaststelling van de juiste rechtsgrondslagen voor het Schengen-acquis hoopt de Europese Raad dat over deze kwesties spoedig overeenstemming wordt bereikt. Hij hoopt tevens dat tijdens de volgende Raad Algemene Zaken overeenstemming wordt bereikt over het mandaat voor de onderhandelingen met Noorwegen en IJsland en dringt aan op tijdige afronding daarvan. Hij roept de Raad en de Commissie op tijdens zijn bijeenkomst in Wenen een actieplan voor te leggen over de wijze waarop de bepalingen van het Verdrag van Amsterdam over een ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid het best kunnen worden uitgevoerd.
49. De Europese Raad neemt er nota van dat het Europees Parlement met betrekking tot de voorschriften en algemene voorwaarden voor de vervulling van de taken van zijn leden ter overweging door de Commissie en de Raad voorstellen uitwerkt, zoals in het Verdrag van Amsterdam is bepaald.

AGENDA 2000

50. Agenda 2000 is van fundamenteel belang voor de toekomstige ontwikkeling van de Europese Unie. De Unie moet belangrijke keuzes maken inzake de voornaamste beleidsmaatregelen en het financieringskader op de middellange termijn waarbinnen deze zullen worden ontwikkeld. De Europese Raad is zich ervan bewust dat een definitief akkoord zal moeten worden bereikt over de voorstellen van Agenda 2000 als geheel.
51. Onverminderd dat definitieve akkoord vindt de Europese Raad dat nu reeds nuttige vooruitgang kan worden geconstateerd in het licht van het verslag van het voorzitterschap en de Raad.

Het toekomstige financieringskader

52. Nieuwe financiële vooruitzichten zijn van essentieel belang voor de begrotingsdiscipline, voor de doeltreffendheid van de uitgaven en voor een passend financieel kader dat een gecoördineerde evolutie van de voornaamste uitgavencategorieën toestaat die in overeenstemming is met de voor de ontwikkeling van het communautaire beleid bepaalde prioriteiten. Men is het er in ruime mate over eens dat de vooruitzichten een periode van zeven jaar (2000-2006) moeten bestrijken, met mogelijkheid tot aanpassing ter gelegenheid van de eerste uitbreiding. Onverminderd de bedragen die voor de pretoetredingssteun moeten worden vastgesteld, is er ruime steun voor de handhaving van de bestaande uitgavencategorieën binnen de financiële vooruitzichten. Overeenkomstig de conclusies van de Europese Raad van Luxemburg moet er bij de presentatie en de uitvoering van het financieringskader een duidelijk onderscheid worden gemaakt tussen de uitgaven die betrekking hebben op de Unie in haar huidige samenstelling en die welke bestemd zijn voor de toekomstige lidstaten, ook na de uitbreiding.
53. Het interinstitutioneel akkoord heeft goed gefunctioneerd als kader voor de jaarlijkse begrotingsprocedures. Bij de onderhandelingen over een nieuw akkoord moet worden uitgegaan van de volgende beginselen: tussen de instellingen moet een passend evenwicht in de bevoegdheden worden gehandhaafd; het nieuwe akkoord moet een stringente begrotingsdiscipline waarborgen en daarin moet duidelijk een tweeledige programmering en boeking worden uitgevoerd van de uitgaven in verband met de voorbereiding op de toetreding en van de uitgaven in verband met de toetreding zelf. De Raad dient nu met het Europees Parlement een aanvang te maken met de technische bespreking van de Commissievoorstellen.

54. De Europese Raad neemt nota van de werkhypothese van de Commissie dat het bestaande plafond van de eigen middelen gehandhaafd wordt, maar dat sommige lidstaten dat niet aanvaard hebben. De Europese Raad neemt nota van de toezegging van de Commissie dat zij haar verslag over de eigen middelen, waarin ook het vraagstuk van de relatieve begrotingsposities in het licht van de beleidshervormingen en alle andere door de Europese Raad in Cardiff besproken kwesties aan de orde zullen komen, reeds in het najaar van 1998 zal uitbrengen. In dit verband merkt de Europese Raad op dat sommige lidstaten het standpunt hebben ingenomen dat de lasten rechtvaardiger moeten worden verdeeld en het verlangen hebben geuit dat er een mechanisme voor correctie van budgettaire onevenwichtigheden wordt ingesteld, doch dat sommige andere lidstaten daar tegen zijn. In ditzelfde verband neemt de Europese Raad er tevens akte van dat sommige lidstaten voorstellen hebben gedaan voor een wijziging van de eigen middelen, bijvoorbeeld door het invoeren van een progressieve eigen-middelenbron, maar dat andere lidstaten zich daartegen hebben verzet.
55. De Europese Raad hecht belang aan de uitvoering van transeuropese netwerken, met inbegrip van de veertien prioritaire projecten. Hij neemt nota van de eerste besprekingen over de wijziging van de verordening inzake de financiering van de transeuropese netwerken en nodigt de Raad uit een gemeenschappelijk standpunt vast te stellen voor december.
56. De Europese Raad beklemtoont het belang van een goed financieel beheer en van fraudepreventie. Met name verzoekt hij de instellingen ervoor te zorgen dat de kansen die de beleidshervorming biedt, worden aangegrepen om beleidsmaatregelen en procedures in te voeren die zo fraudebestendig mogelijk zijn en die een hoog niveau van financieel beheer bevorderen. De Europese Raad onderstreept voorts het belang van de voorbereiding van de kandidaat-lidstaten op deelneming aan de financiën van de Gemeenschap. De Unie moet na de uitbreiding minstens het huidige niveau van bescherming van de financiële belangen van de Gemeenschap handhaven.

Hervorming van het gemeenschappelijk landbouwbeleid

57. De Europese Raad is van oordeel dat de voorstellen van de Commissie een basis vormen voor de gestage hervorming die hij in zijn bijeenkomst in Luxemburg in december 1997 voor ogen had. Hij juicht de vooruitgang toe die bij de bespreking van de voorstellen is gemaakt.
58. Overeenkomstig het algemene tijdschema voor Agenda 2000 dient bij de onderhandelingen over de voornaamste punten van de hervorming rekening te worden gehouden met de noodzaak om economisch gezonde oplossingen te bereiken en te worden uitgegaan van de conclusies die de Raad Landbouw op 26 mei 1998 heeft goedgekeurd.

Hervorming van de structuurfondsen en het cohesiefonds

59. De Europese Raad heeft nota genomen van het verslag van de Raad over de vorderingen bij de behandeling van de Commissievoorstellen voor de hervorming van de structuurfondsen en het cohesiefonds in het licht van de ervaring en de toekomstige behoeften.

Tijdschema

60. De Europese Raad juicht de bereidheid van het Europees Parlement en de Raad toe om de voorstellen van Agenda 2000 grondig te bestuderen zodat zij definitief kunnen worden aangenomen vóór de volgende verkiezingen van het Europees Parlement in juni 1999. De Raad van zijn kant dient zijn werkzaamheden nu op te voeren. In de Europese Raad van Wenen dient aanzienlijke vooruitgang te worden geboekt met betrekking tot de voornaamste onderdelen van het pakket zodat uiterlijk in maart 1999 politieke overeenstemming kan worden bereikt over het pakket als geheel.

DE TOEKOMST VAN EUROPA

61. De Europese Raad heeft een brede discussie gehouden over de toekomstige ontwikkeling van de Europese Unie, in het licht van de belangrijke beleidsontwikkelingen van het afgelopen jaar: het Verdrag van Amsterdam, het van start gaan van de EMU en van de uitbreidingsonderhandelingen, de economische hervorming en de actieplannen voor de werkgelegenheid alsmede de versterkte samenwerking bij de bestrijding van de georganiseerde criminaliteit. Hij is het eens over de volgende punten:

- de bekrachtiging van het Verdrag van Amsterdam geniet de hoogste prioriteit,
- zodra het Verdrag bekrachtigd is, moet spoedig worden besloten hoe en wanneer de institutionele kwesties die in Amsterdam geen oplossing hebben gekregen, zullen worden aangepakt,
- de Europese Raad juicht het initiatief van de Commissie toe ter verbetering van de efficiëntie en de werking van de Commissie in het licht van de toekomstige ontwikkeling van de Unie. Hij neemt er nota van dat de Raad zich eveneens op de verbetering van zijn eigen functioneren beraadt. Hij verzoekt de Raad en de Commissie over de vorderingen inzake deze kwesties verslag uit te brengen tijdens het volgende voorzitterschap,
- de EU moet dichterbij de burger worden gebracht en zich richten op de kwesties die de Europese burgers het meest ter harte gaan, waaronder een grotere democratische legitimiteit en een reële subsidiariteit.

Als eerste stap zal de voorzitter van de Europese Raad een informele bijeenkomst van de staatshoofden en regeringsleiders en de voorzitter van de Commissie beleggen, zodat zij hun discussie kunnen verdiepen en kunnen nagaan hoe deze kwesties het best kunnen worden voorbereid met het oog op de behandeling ervan in de Europese Raad van Wenen, waar zij de discussie over de toekomst van Europa zullen voortzetten.

UITBREIDING

62. Eraan herinnerend dat de Europese Raad van Luxemburg de toetredingsaanvragen had beoordeeld die in Agenda 2000 aan de orde komen en de besluiten had genomen die nodig waren om het uitbreidingsproces in zijn geheel van start te doen gaan, juicht de Europese Raad de aanzienlijke vorderingen toe die sedert Luxemburg zijn gemaakt bij de voorbereiding van de uitbreiding.
63. De prioriteit van de Unie is, voor de landen die in de conclusies van de Europese Raad van Luxemburg worden genoemd, het uitbreidingsproces gaande te houden waarbinnen zij actief het lidmaatschap kunnen nastreven en vorderingen kunnen maken bij het aanvaarden van de verplichtingen van dat lidmaatschap, met inbegrip van de criteria van Kopenhagen. Elk van de kandidaat-lidstaten zal volgens dezelfde criteria worden beoordeeld en zich, afhankelijk van de mate waarin hij reeds voorbereid is, in zijn eigen tempo op het lidmaatschap voorbereiden. Veel zal afhangen van de inspanningen die de kandidaat-lidstaten zelf leveren om aan de criteria te voldoen. Alle landen zullen het voordeel genieten van versterkte betrekkingen met de EU, onder andere via een politieke dialoog en een op elk land toegesneden strategie die hen kunnen helpen bij de voorbereiding op de toetreding.
64. De Europese Raad is verheugd dat de Commissie heeft bevestigd dat zij eind 1998 de eerste van haar op gezette tijden uit te brengen verslagen over de vorderingen van elke kandidaat-lidstaat op weg naar de toetreding zal voorleggen. Voor Turkije zullen de verslagen gebaseerd zijn op artikel 28 van de Associatieovereenkomst en op de conclusies van de Europese Raad van Luxemburg.

65. De Europese Raad juicht toe dat het toetredingsproces op 30 maart in Brussel van start is gegaan. Het is een dynamisch en alomvattend proces. Op 28 en 29 mei hebben de ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken van de vijftien lidstaten van de Europese Unie en hun ambtgenoten van de tien kandidaat-lidstaten van Midden- en Oost-Europa en Cyprus nogmaals met goed resultaat vergaderd. Al naargelang de behoeften zullen nog andere ministeriële vergaderingen plaatsvinden.
66. De Europese Raad moedigt de Commissie aan om snel werk te maken van het verlenen van bijstand in het kader van het partnerschap voor toetreding. De pretoetredingssteun zal aanzienlijk worden opgevoerd. In dit verband steunt de Europese Raad in het algemeen het door de Commissie voorgestelde wetgevingskader, en verzoekt hij de Raad zijn werkzaamheden voort te zetten. De prioriteiten voor de uit deze instrumenten gefinancierde projecten zouden een weerspiegeling moeten zijn van de prioriteiten voor landbouw, milieu en vervoer die zijn vastgesteld in het partnerschap voor toetreding. Doelmatige coördinatie van deze instrumenten met Phare, en met de door de EIB, de EBRD en andere internationale financiële instellingen gefinancierde acties zal van essentieel belang zijn. De Europese Raad merkt op dat de basis voor de financiering voor de bij het uitbreidingsproces betrokken landen in Luxemburg is vastgesteld.
67. De Europese Raad neemt er nota van dat sedert de opening op 31 maart 1998 van de toetredingsonderhandelingen met Cyprus, Hongarije, Polen, Estland, de Tsjechische Republiek en Slovenië de doorlichting voor zeven hoofdstukken van het acquis reeds is voltooid. Voorts juicht hij toe dat met Bulgarije, Letland, Litouwen, Roemenië en Slowakije een aanvang is gemaakt met de analytische bestudering van het acquis.

68. De Europese Raad verheugt zich ook over de mededeling van de Commissie van 4 maart 1998 over het vooruithelpen van de Europese strategie om Turkije voor te bereiden op het lidmaatschap. Hij is het erover eens dat dit pakket het uitgangspunt biedt voor het ontwikkelen van onze betrekkingen op een solide en evoluerende basis. De Europese Raad verzoekt de Commissie werk te maken van deze strategie, en onder meer voorstellen in te dienen die noodzakelijk zijn voor de effectieve uitvoering ervan. Die strategie kan gaandeweg worden uitgebouwd, rekening houdend met de ideeën die Turkije zelf aandraagt. Voorts verzoekt de Europese Raad het voorzitterschap, de Commissie en de bevoegde Turkse autoriteiten om te werken aan de beoogde harmonisering van de Turkse wetgeving en praktijk met het acquis, en verzoekt hij de Commissie om tijdens een spoedig te houden associatieraad te rapporteren over de geboekte vooruitgang. De Europese Raad memoreert de behoefte aan financiële steun voor de Europese strategie, en neemt nota van het voornemen van de Commissie om zich te beraden op de wijze waarop de Europese strategie kan worden onderbouwd, en om passende voorstellen daartoe in te dienen.
69. De Europese Raad verheugt zich over de eerste vergadering van de Europese conferentie op 12 maart 1998 in Londen en over de conclusies daarvan. De beginselen voor de deelname en de initiële deelnemers aan de conferentie werden tijdens de bijeenkomst van de Europese Raad in Luxemburg overeengekomen.

VI. EXTERNE KWESTIES

INTERNATIONALE HANDEL

70. De Europese Raad juicht de resultaten toe van de ministeriële conferentie van de WTO van 1998 en van de bijeenkomst van de Regeringsleiders ter viering van het 50-jarig bestaan van de GATT, in mei in Genève. Hij bevestigt zijn gehechtheid aan de Wereldhandelsorganisatie en haar regeling voor geschillenbeslechting, en aan verdere multilaterale liberalisering van de handel die de levensstandaard zal verbeteren en de wereldwijde economische groei zal stimuleren. Hij onderstreept het belang van het openen van een nieuwe alomvattende onderhandelingsronde over liberalisering tijdens de derde ministeriële conferentie van de WTO eind 1999.
71. De Europese Raad benadrukt ook het belang van de strategie van de EU inzake markttoegang als middel om in derde landen handelsbelemmeringen op te heffen.
72. Hij steunt het voornemen van het voorzitterschap om spoedig een akkoord te bereiken over de gemeenschappelijke marktordening voor bananen, met een invoerregeling die strookt met de internationale verplichtingen van de Gemeenschap.

EU/VS

73. De Europese Raad heeft nota genomen van de gezamenlijke verklaring over het transatlantische economische partnerschap die tijdens de Transatlantische Top van 18 mei 1998 in Londen is aangenomen. De verdere ontwikkeling van de transatlantische betrekkingen op een brede basis zal een van de belangrijke doelstellingen van de Europese Unie blijven.

ZUIDELIJK AFRIKA

74. Naar aanleiding van de aanwezigheid van President Mandela in Cardiff, bevestigt de Europese Raad het vaste voornemen van de Unie om de bestaande vriendschaps- en samenwerkingsbanden met Zuid-Afrika aan te halen en uit te breiden naar nieuwe gebieden.
75. De Europese Raad juicht de zware inspanningen toe die Zuid-Afrika zich in het kader van zijn programma voor groei, werkgelegenheid en herverdeling (GEAR) getroost om de Zuid-Afrikaanse economie te moderniseren en in het wereldhandelsstelsel te integreren. Hij erkent ook de successen die reeds zijn behaald bij het tot stand brengen van diensten als betere openbare voorzieningen en basisgezondheidszorg om het leven van alle Zuid-Afrikanen te verbeteren.
76. De Europese Raad beklemtoont de vaste wil van de Unie om de onderhandelingen over een allesomvattende overeenkomst over handel, ontwikkeling en samenwerking met Zuid-Afrika uiterlijk in het najaar van 1998 met succes af te sluiten. De Europese Unie dient in diezelfde geest tijdig voor de komende onderhandelingsronde te reageren op de voorstellen van Zuid-Afrika in het kader van zijn recente herziene handelsaanbod.
77. De Europese Raad ziet met belangstelling uit naar de belangrijke bijeenkomst, op het niveau van de ministers van Buitenlandse Zaken, van de EU en de leden van de Conferentie voor de ontwikkeling in zuidelijk Afrika op 3/4 november in Wenen.

RUSLAND

78. De Europese Raad juicht de aanzienlijke vorderingen toe bij de economische hervormingen in Rusland, welke zijn erkend door het recente besluit van de EU om Rusland op het gebied van antidumping niet langer aan te merken als een land dat geen markteconomie heeft. Hij juicht Ruslands nieuwe programma van budgettaire, monetaire en structurele beleidsmaatregelen toe, met name de maatregelen ter versterking van de belastingadministratie. De uitvoering van deze initiatieven en andere hervormingen ter bevordering van de groei zijn de belangrijkste acties die Rusland kan ondernemen om vertrouwen te wekken. De Europese Raad blijft achter de actieve betrokkenheid van het IMF en de Wereldbank staan ter ondersteuning van de hervormingen in Rusland. Hij neemt er nota van dat de lidstaten bereid zijn om, waar nodig en passend, aanvullende voorwaardelijke steun van deze instellingen in overweging te nemen.
79. Onder verwijzing naar zijn conclusies van Luxemburg, neemt de Europese Raad nota van de relevantie van het Finse voorstel voor een Noordse dimensie in het beleid van de Unie en van het voornemen van de Commissie om een verslag in te dienen ter bespreking tijdens zijn volgende bijeenkomst in Wenen. Hij herhaalt de toezegging van de EU om steun te geven aan de Russische inspanningen om het probleem van verbruikte splijtstof en kernafval in Noordwest-Rusland aan te pakken en neemt er nota van dat zulks kan geschieden in het kader van de voorgestelde Noordse dimensie.

KOSOVO

80. De Europese Raad heeft overeenstemming bereikt over de verklaring in bijlage II.

VREDESPROCES IN HET MIDDEN-OOSTEN

81. De Europese Raad heeft de stand van zaken in het vredesproces in het Midden-Oosten gezien in het licht van het bezoek dat de voorzitter van de Europese Raad van 17 tot en met 21 april, en de voorzitter van de Raad van 15 tot en met 18 maart, aan de regio hebben gebracht en van de voortdurende contacten die het voorzitterschap en de speciale gezant met de partijen hebben.
82. De Europese Raad memoreert zijn eerdere verklaringen, met name zijn oproep tot vrede in het Midden-Oosten van 16/17 juni 1997 in Amsterdam en bevestigt opnieuw de richtsnoeren die hij in Luxemburg op 12 en 13 december 1997 heeft geformuleerd, voor een beleid van de Europese Unie dat erop gericht is vooruitgang te bevorderen en het vertrouwen tussen de partijen te herstellen.
83. De Europese Raad spreekt zijn zeer ernstige bezorgdheid uit over het uitblijven van vorderingen in het vredesproces en de bedreiging die daarvan uitgaat voor de stabiliteit en de veiligheid van de regio. Hij onderstreept dat alle betrokkenen moed en visie aan de dag moeten leggen in het streven naar vrede op basis van de desbetreffende resoluties van de VN-Veiligheidsraad en de in Madrid en Oslo overeengekomen beginselen, waaronder de volledige uitvoering van de bestaande verbintenissen uit hoofde van de Israëliësch/Palestijnse interimovereenkomsten en het protocol van Hebron.

84. De Europese Raad beklemtoont dat de huidige kans op vooruitgang op het Palestijnse spoor moet worden aangegrepen. Hij onderstreept opnieuw krachtdadige steun van de Europese Unie voor de inspanningen van de Verenigde Staten om de instemming van de partijen te verkrijgen met een pakket ideeën dat, mocht het worden aanvaard, de weg zou openen voor de uitvoering van de bestaande overeenkomsten en het weer op gang brengen van de besprekingen over de definitieve status. In dat verband doet de Europese Raad een beroep op Israël om het recht van de Palestijnen op zelfbeschikking te erkennen, zonder de optie van een staat uit te sluiten. Tevens doet hij een beroep op het Palestijnse volk om opnieuw te bevestigen dat het zich committeert aan het legitieme recht van Israël om binnen veilige, erkende grenzen te leven.
85. De Europese Raad spreekt ook zijn ernstige bezorgdheid uit over het gebrek aan vooruitgang op het Syrische en Libanese spoor; hij beklemtoont dat er een niet aflatende inspanning moet worden geleverd om de onderhandelingen in kwestie nieuw leven in te blazen teneinde te komen tot een alomvattende vrede die gebaseerd is op het beginsel van land voor vrede en de desbetreffende resoluties van de VN-Veiligheidsraad. De Europese Raad juicht de aanvaarding van resolutie 425 van de Veiligheidsraad door Israël toe, en pleit voor een volledige en onvoorwaardelijke terugtrekking van de Israëlische strijdkrachten uit Zuid-Libanon.
86. De Europese Raad juicht de positieve rol toe die de Europese Unie in het vredesproces in het Midden-Oosten speelt, en de inspanningen van de speciale gezant van de EU in dezen. Uit hoofde van die rol is de EU nauw betrokken geweest bij de besprekingen en onderhandelingen over economische kwesties in de interimfase op 4/5 juni in Londen, is er een gezamenlijke verklaring over veiligheidssamenwerking tussen de EU en de Palestijnen afgelegd, en zijn er intensievere contacten geweest met de partijen en de VS. De Europese Raad neemt nota van recente positieve bijdragen, waaronder de Frans-Egyptische oproep tot vrede en de voorstellen die de speciale gezant heeft voorgelegd, en verzoekt de Raad Algemene Zaken deze bijdragen en andere eventuele opties in het licht van de ontwikkelingen te blijven bestuderen.

87. De Europese Raad benadrukt dat de Europese Unie alles wil blijven doen wat in haar vermogen ligt om het vredesproces, en de stuwende krachten daarachter, te steunen en sterker te maken.

KERNPROEVEN IN INDIA EN PAKISTAN

88. De Europese Raad spreekt zijn grote bezorgdheid uit over de situatie in Zuid-Azië. De door India en Pakistan uitgevoerde kernproeven hebben de stabiliteit in de regio geschaad, en beide landen geïsoleerd van het streven van de internationale gemeenschap naar non-proliferatie.
89. De Europese Raad juicht de conclusies toe van de bijeenkomst van de ministers van Buitenlandse Zaken van de P5 op 4 juni, en die van de ministers van buitenlandse zaken van de G8 op 12 juni in Londen; hij beschouwt deze als een positieve bijdrage aan het proces dat erop gericht is India en Pakistan aan te moedigen om de kwesties die deze landen verdeeld houden, constructief aan te pakken. De Europese Raad juicht ook het besluit van een aantal ministers van Buitenlandse Zaken van 12 juni toe om een task force in te stellen om non-proliferatie in Zuid-Azië te bevorderen. Hij verwoordt opnieuw de visie van de EU dat India en Pakistan spoedig stappen moeten doen om de spanning en de instabiliteit in Zuid-Azië te verminderen door hun politieke dialoog - onderling en met China - te hervatten, en naar middelen te zoeken om het wederzijdse vertrouwen op te bouwen.

90. De Europese Raad doet een beroep op India en Pakistan om tot de internationale non-proliferatieregelingen toe te treden door het Alomvattend Kernstopverdrag in zijn huidige vorm te ondertekenen en actief bij te dragen tot onderhandelingen over een verdrag over het verbod op de vervaardiging van splijtstoffen voor kernwapens. De Europese Raad verklaart opnieuw dat de EU het non-proliferatieverdrag als de hoeksteen van de internationale non-proliferatieregeling beschouwt en roept India en Pakistan en eventuele andere landen die nog niet tot het Verdrag zijn toegetreden op dat alsnog te doen. De Europese Raad neemt er nota van dat de lidstaten, kernwapenstaten zowel als niet-kernwapenstaten, opnieuw bevestigen vastbesloten te zijn hun verbintenissen inzake nucleaire ontwapening uit hoofde van artikel VI van het non-proliferatieverdrag na te komen. De Europese Raad neemt nota van het recent initiatief dat diverse landen, waaronder Ierland en Zweden, dienaangaande hebben genomen.
91. De Europese Unie zal verdere maatregelen overwegen indien India en Pakistan in dezen geen vorderingen maken.

INDONESIË/OOST-TIMOR

92. De Europese Raad heeft de situatie in Indonesië besproken. Hij spoort president Habibie ertoe aan de belofte na te komen dat hij zich ten volle zal inzetten voor politieke en economische hervormingen, en uitvoering te geven aan zijn uitdrukkelijke voornemen om volgend jaar vervroegde verkiezingen te houden en alle buitenlandse verbintenissen te honoreren. De Europese Raad verklaart dat hij het economisch herstel van Indonesië zal blijven steunen, met de hulp van de internationale financiële instellingen, mits een geloofwaardig economisch hervormingsprogramma wordt gevolgd. Hij erkent dat het Indonesische volk economische ontberingen lijdt en juicht de humanitaire hulp toe die zowel door de Europese Gemeenschap als door de lidstaten verleend wordt.

93. De Europese Raad heeft de implicaties van de huidige situatie in Oost-Timor besproken. Hij memoreert het belang van een rechtvaardige allesomvattende en internationaal aanvaardbare oplossing en spreekt opnieuw zijn steun uit voor de inspanningen die onder auspiciën van de secretaris-generaal van de VN te dien einde worden geleverd. Voorts doet hij een beroep op Indonesië om de mensenrechten en fundamentele vrijheden te eerbiedigen en pleit hij voor de vrijlating van alle politieke gevangenen, onder wie die uit Oost-Timor; hij komt overeen te blijven aandringen op een spoedige vrijlating van Xanana Gusmao. De Europese Raad benadrukt het belang van de voortzetting van de humanitaire hulp aan Oost-Timor in overeenstemming met het gemeenschappelijk standpunt van de EU.

GESCHIL ETHIOPIË/ERITREA

94. De Europese Raad is uiterst bezorgd over de vijandelijkheden tussen Ethiopië en Eritrea. Hij veroordeelt met name de bombardementen op elkaars grondgebied en het onnodige bloedvergieten. De Europese Raad juicht weliswaar de bereidheid van beide partijen om de luchtaanvallen te staken toe, maar doet op beide een beroep om alle vijandelijkheden te stoppen en een formeel staakt-het-vuren overeen te komen. De Europese Raad roept beide partijen op om de onderhandelingen te hervatten en beklemtoont dat dit geschil met vreedzame middelen moet worden beslecht. De Europese Unie zal in dit opzicht de huidige bemiddelingsinspanningen, waaronder die van het "facilitation team" van de VS en Ruanda, blijven steunen en biedt opnieuw alle materiële bijstand aan waardoor een via onderhandelingen tot stand gekomen regeling kan worden gerealiseerd.

EUROPEES-MEDITERRAAN PROCES

95. De Europese Raad beklemtoont het belang van het Europees-mediterraan partnerschap. Hij is het erover eens dat de geslaagde wijze waarop de ad hoc bijeenkomst van ministers van Buitenlandse Zaken in Palermo van 3-4 juni het partnerschap heeft weten te ontwikkelen, de vitaliteit van deze relatie bevestigt. De Europese Raad merkt op dat een en ander een goede basis vormt voor het welslagen van de in april 1999 in Stuttgart te houden derde ministeriële conferentie.

INTERNATIONAAL STRAFHOF

96. De Europese Raad is een groot voorstander van een universeel en effectief Strafhof en vindt de ruime internationale steun voor dit voorstel en de in het voorbereidend Comité gemaakte vorderingen bemoedigend. De Europese Raad is vastbesloten een succesvol resultaat van de diplomatieke conferentie die in Rome gaande is, te bewerkstelligen.

VII.NOORD-IERLAND

97. De Europese Raad juicht ten zeerste het historische akkoord toe dat op 10 april in Belfast is bereikt, en over de overtuigende wijze waarop dit akkoord vervolgens tijdens de referenda in beide delen van het eiland Ierland is gesteund. Hij neemt nota van de praktische hulp die de EU in de loop der jaren met gulle hand heeft gegeven en bevestigt opnieuw de conclusie van de Raad Algemene Zaken dat de Unie een actieve rol moet blijven spelen bij het bevorderen van blijvende vrede en welvaart in Noord-Ierland. Hij neemt nota van het verzoek van het Parlement aan de Raad en de Commissie om zich dringend te beraden over de vraag hoe het akkoord praktisch kan worden gesteund alsook van de toezegging van de Commissie om te blijven zoeken naar nieuwe, creatieve manieren om de nieuwe kansen die het vredesakkoord biedt, te ondersteunen. De Europese Raad verzoekt de Commissie dienovereenkomstig voorstellen te doen.
-

VERKLARING VAN DE MINISTERS VAN FINANCIËN VAN DE EU

Wij hebben de vooruitzichten voor de Europese economieën besproken. Wij bevestigen nogmaals onze visie dat er steeds meer aanwijzingen zijn voor een breed gedragen economische groei, waardoor de basis voor nieuwe werkgelegenheid en grotere welvaart zal worden gelegd. Wij zijn vastbesloten om de voorwaarden voor duurzame groei te scheppen door uitvoering van de gedegen beleidslijnen die in de globale richtsnoeren voor het economisch beleid zijn uiteengezet. Vervolgens hebben wij de recente internationale economische ontwikkelingen besproken.

Wij verwelkomen en steunen de economische hervormingen van de Russische regering, in het bijzonder de hervormingen ter versterking van de belastingadministratie en ter verbetering van de belastinginning. Wij zijn bereid om, waar nodig en passend, verdere voorwaardelijke steun aan Rusland in overweging te nemen. Dergelijke bijstand dient te worden verstrekt door het IMF en de Wereldbank die daarvoor de correcte instrumenten zijn. Wij zijn voornemens om het nieuwe Russische programma voor 1998 in het college van bewindvoerders van het IMF te steunen.

Wij hebben de laatste stand van zaken in Azië besproken. Wij hebben nota genomen van de vrijdag jongstleden in Japan gepubliceerde gegevens, waaruit blijkt dat het BBP in het eerste kwartaal van dit jaar met 1,3% is gedaald. Het economisch effect van de onlangs aangekondigde fiscale prikkel moet nog blijken. Verdere structurele hervorming en de uitvoering van maatregelen ter versterking van het financiële bestel zijn noodzakelijk om het vertrouwen van het bedrijfsleven en de consument te herstellen.

Tevens hebben wij de laatste ontwikkelingen in Indonesië besproken. Wij zijn ingenomen met de verklaringen waarin de Indonesische regering economische en politieke hervormingen toezegt; wij benadrukken het belang van doorzichtigheid en voortzetting van goede samenwerking met de internationale financiële instellingen. Wij erkennen de economische tegenspoed van het Indonesische volk en juichen de door de Europese Gemeenschap en de afzonderlijke lidstaten verstrekte humanitaire bijstand toe.

Als ministers van Financiën van de EU zullen wij de ontwikkelingen van nabij blijven volgen.

VERKLARING INZAKE KOSOVO

De Europese Raad veroordeelt in de meest krachtige bewoordingen het gebruik van willekeurig geweld door de FRJ en de Servische veiligheidstroepen om de politieke wil van de regering in Belgrado op te leggen. Geen enkele staat die tegen zijn eigen burgers grove militaire repressie gebruikt, kan verwachten in het moderne Europa een plaats te vinden. President Milosevic draagt een zware persoonlijke verantwoordelijkheid.

De crisis vormt een ernstige bedreiging voor de regionale stabiliteit en vereist een krachtige en eensgezinde internationale reactie. De Europese Raad roept President Milosevic op om onmiddellijk actie te ondernemen, in het bijzonder op de volgende vier punten:

- het stopzetten van alle operaties van de veiligheidstroepen waardoor de burgerbevolking wordt getroffen en het terugtrekken van de eenheden die voor onderdrukking van de burgers worden ingezet;
- het mogelijk maken van doeltreffend en permanent internationaal toezicht in Kosovo;
- het vergemakkelijken van de terugkeer van alle vluchtelingen en ontheemden naar hun woonplaatsen, en van onbelemmerde toegang voor humanitaire organisaties; en
- het boeken van snelle vooruitgang bij de politieke dialoog met de leiders van de Albanese Kosovaren.

De Europese Raad wijst er met klem op dat het van belang is dat President Milosevic zijn door de Europese Raad toegejuichte ontmoeting met President Jeltsin op 16 juni in Moskou benut om mee te delen dat op bovengenoemde punten stappen voorwaarts zullen worden gedaan en toe te zeggen dat deze maatregelen door Belgrado volledig ten uitvoer zullen worden gelegd.

Tenzij deze vier maatregelen onverwijld worden genomen, zal de internationale gemeenschap zich tot een veel krachtiger respons van een kwalitatief andere orde genoodzaakt zien om de toegenomen bedreiging van de regionale vrede en veiligheid aan te pakken. De Europese Raad is ingenomen met de bespoediging van de besprekingen in de internationale veiligheidsorganisaties over een heel scala van opties, met inbegrip van opties waarvoor krachtens hoofdstuk VII van het VN-Handvest wellicht goedkeuring door de Veiligheidsraad van de VN vereist zal zijn.

Gezien de ernst van de situatie is de Europese Raad overeengekomen om de reeds tegen de regeringen van de FRJ en Servië genomen maatregelen aan te vullen met stappen om Joegoslavische luchtvaartmaatschappijen te verbieden vluchten tussen de FRJ en de lidstaten van de EU uit te voeren.

Een oplossing voor het probleem van de status van Kosovo kan uitsluitend via een energiek politiek proces worden gevonden. De Europese Raad roept beide zijden dringend op om, met bemiddeling van de internationale gemeenschap, naar de onderhandelingsstafel terug te keren om vertrouwenwekkende maatregelen overeen te komen en een nieuwe status voor Kosovo te definiëren. De Europese Unie blijft krachtig tegen onafhankelijkheid gekant. Zij is nog altijd voorstander van een bijzondere status, waarin een grote mate van autonomie voor Kosovo is ingebouwd, binnen de Federale Republiek Joegoslavië.

Om een spoedige vermindering van de spanningen te bereiken zal ook het geweld van de kant van de Albanese Kosovaren onmiddellijk moeten worden beëindigd. De Europese Raad looft de inzet van Dr. Rugova voor een vreedzame oplossing in Kosovo en roept de leiders van de Albanese Kosovaren op om gewelddadigheden en terroristische handelingen duidelijk af te wijzen. De Europese Unie zal eraan meewerken om de stroom van geld en wapens naar gewapende groepen Albanese Kosovaren stop te zetten. De Europese Raad doet een beroep op de buurlanden, wier veiligheid voor de Europese Unie van vitaal belang is, om ervoor te zorgen dat hun grondgebied niet ten behoeve van gewapende activiteiten van de Albanese Kosovaren wordt gebruikt.

De Europese Unie heeft zich vanaf het begin zorgen gemaakt over het menselijk leed als gevolg van de strijd in Kosovo. De Europese Raad is overeengekomen een alomvattende aanpak te volgen om het vluchtelingenvraagstuk binnen de regio op te lossen, op basis van het recht van alle vluchtelingen uit Kosovo om veilig naar hun woonplaatsen terug te keren. De Europese Raad heeft zich ertoe verbonden nauw te blijven samenwerken met het UNHCR en het Internationale Rode Kruis, waarbij er in eerste instantie naar zal worden gestreefd de vluchtelingen en ontheemden onmiddellijke hulp van de Europese Gemeenschap en de lidstaten te bieden.

De terugkeer van de vluchtelingen zal nauwgezet toezicht vereisen om de terugkerenden vertrouwen in het herstel van de rechtsstaat te geven. De Europese Raad heeft besloten dat de Unie haar rol bij een grotere internationale toezichtsinspanning ten volle zal spelen. De Europese Raad dringt er bij Belgrado op aan alle ruimte te bieden voor onderzoek van internationale forensische deskundigen naar de omstandigheden waaronder burgers zijn omgekomen. De regering van de FRJ is ook gehouden het internationaal tribunaal voor voormalig Joegoslavië (ICTY) de gelegenheid te geven een grondig onderzoek in te stellen naar eventuele schendingen van het internationaal humanitair recht in Kosovo.

De Europese Raad betuigt zijn volledige steun aan Felipe Gonzalez als zijn speciaal gezant voor de FRJ en roept President Milosevic op om hem zo spoedig mogelijk te ontvangen teneinde alle aspecten van de betrekkingen van de FRJ met de EU, inclusief de democratisering van de FRJ, te bespreken. De Europese Raad verklaart zich tevens voorstander van een spoedige terugkeer van de lange-termijnmissies van de OVSE. De Europese Raad juicht het resultaat van de parlementsverkiezingen in Montenegro van harte toe als een bekrachtiging van het door Djukanovic nagestreefde hervormingsproces en kwam overeen de EU-hulp voort te zetten.

BIJLAGE III

AAN DE EUROPESE RAAD VAN CARDIFF VOORGELEGDE DOCUMENTEN

- Verslag aan de Europese Raad houdende het ontwerp voor de globale richtsnoeren voor het economisch beleid van de lidstaten en van de Gemeenschap
(9349/98)
- Aanbeveling van de Commissie voor de globale richtsnoeren voor het economisch beleid van de lidstaten en van de Gemeenschap
(8168/98)
- Nota van het voorzitterschap over werkgelegenheid voor de Europese Raad van Cardiff
(9380/98)
- Van richtsnoeren tot actie: de nationale actieplannen voor de werkgelegenheid
- Evaluatie van de Commissie
(8611/98)
- Advies van het Comité voor de werkgelegenheid en de arbeidsmarkt over de nationale actieplannen voor de werkgelegenheid voor 1998
(8733/98 + ADD 1)
- Advies van het Comité voor economische politiek over de nationale actieplannen voor de werkgelegenheid voor 1998
(8604/98)
- Mededeling van de Commissie over het communautair beleid ten dienste van de werkgelegenheid
(9343/98)
- Mededeling van de Commissie: "Minder wetgeving om meer te bereiken: verwezenlijkingen"
(9319/98)
- Mededeling van de Commissie: "Risicokapitaal: sleutel voor de schepping van werkgelegenheid in de Europese Unie"
(9476/98)
- Tussentijds verslag van de Werkgroep op hoog niveau inzake de economische en sociale gevolgen van de industriële verandering
(9424/98)

- Verslag van de Adviesgroep voor concurrentiezaken over kapitaalmarkten en concurrentie
(9425/98)
- Verslag van de Task Force voor de verbetering van het ondernemingsklimaat (BEST)
(9426/98)
- Voortgangsverslag over Agenda 2000 aan de Europese Raad (Deel I - Inleidende samenvatting)
(9000/98)
- Voortgangsverslag over Agenda 2000 aan de Europese Raad (Deel II - Analyse van de vooruitgang inzake de kernvraagstukken)
(9000/98 ADD 1)
- Conclusies van de Raad ECOFIN over Agenda 2000
(9325/98)
- Verslag aan de Europese Raad over de onder het Britse voorzitterschap uitgevoerde activiteiten inzake drugs en daarmee verband houdende problemen, met inbegrip van de voornaamste pijlers van een EU-drugsstrategie na 1999
(7930/2/98 REV 2)
- Voortgangsverslag van het voorzitterschap over georganiseerde criminaliteit voor de Europese Raad van Cardiff
(7303/4/98 REV 4)
- Mededeling van de Commissie aan de Europese Raad getiteld "Een partnerschap met het oog op integratie - Een strategie voor de integratie van het milieu in het beleid van de Europese Unie
(9336/98)
- Verslag van de Europese Raad aan het Europees Parlement betreffende de vorderingen van de Europese Unie in 1997
(8690/1/98 REV 1)